

Viện Xã hội học nghiệm thu hệ đề tài cấp Viện năm 2008

Trong hai tuần cuối tháng 12 năm 2008, Viện Xã hội học đã tổ chức nghiệm thu hệ đề tài cấp Viện năm 2008. Đây là hoạt động khoa học thường niên của Viện nhằm tổng kết, đánh giá các đề tài nghiên cứu trong năm, đồng thời là diễn đàn thảo luận, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm của các cán bộ nghiên cứu của Viện.

Trong năm 2008, Viện Xã hội học đó triển khai thực hiện và hoàn thành 12 đề tài nghiên cứu khoa học cấp Viện sau:

1. Sử dụng vốn xã hội trong chiến lược sinh kế của nông dân ven đô Hà Nội dưới tác động của đô thị hoá của Phòng Xã hội học Đô thị, do ThS. Đặng Thanh Trúc làm chủ nhiệm.

2. Khác biệt về giá trị gia đình giữa các lớp thế hệ và giữa nam và nữ: Nghiên cứu trường hợp tại một xã nông thôn của Phòng Xã hội học Gia đình do PGS.TS Vũ Mạnh Lợi làm chủ nhiệm.

3. Vai trò của các mạng lưới xã hội ở nông thôn trong việc cung cấp các dịch vụ tài chính nhằm quản lý rủi ro và phát triển bền vững cho các hộ gia đình nghèo của Phòng Xã hội học Phúc lợi do TS. Bế Quỳnh Nga làm chủ nhiệm.

4. Bước đầu tìm hiểu cơ cấu tổ chức xã hội làng Việt Nam qua chặng đường Đổi mới của Phòng Xã hội học Văn hoá & Giáo dục do PGS.TS Mai

Văn Hai làm chủ nhiệm.

5. Những khó khăn, thuận lợi của công nhân có xuất thân là thanh niên nông thôn trong sản xuất và đời sống. (Trường hợp trên địa bàn Hà Nội) của Phòng Xã hội học Lao động & Nguồn nhân lực do NCVC Tôn Thiện Chiếu làm chủ nhiệm.

6. Một số vấn đề cơ bản về dân số và phát triển nông thôn Việt Nam của Phòng Xã hội học Dân số & Phát triển do TS. Nguyễn Đức Vinh làm chủ nhiệm.

7. Bất bình đẳng về giáo dục ở khu vực nông thôn hiện nay (Qua khảo sát xã hội học ở một xã nông thôn đồng bằng sông Hồng) của Phòng Xã hội học Nông thôn do TS. Đỗ Thiên Kính làm chủ nhiệm.

8. Một số vấn đề về tuyển y tế cơ sở ở nông thôn (qua khảo sát 1 xã vùng nông thôn đồng bằng sông Hồng) của Phòng Xã hội học Sức khoẻ & Môi trường do TS. Trịnh Hoà Bình làm chủ nhiệm.

9. Phát triển xã hội ở nông thôn: một số vấn đề lý luận của Phòng Lý luận cơ bản do TS. Nguyễn Đức Truyền làm chủ nhiệm.

10. Bước đầu tìm hiểu nghiên cứu Dự luận xã hội nông thôn của Trung tâm Điều tra dự luận xã hội do PGS.TS. Trần Cao Sơn làm chủ nhiệm.

11. Bước đầu đề xuất tiêu chuẩn tham gia hệ đề tài cấp Viện và Đào tạo sau đại học Viện Xã hội học - thực

trạng và triển vọng của Phòng Quản lý khoa học & Đào tạo do TS. Dương Chí Thiện làm chủ nhiệm.

12. Tổng quan tạp chí tiếng Anh và làm tư liệu tạp chí tiếng Anh về nông thôn của Phòng Thông tin - Tư liệu - Thư viện do PGS.TS Phạm Văn Bích làm chủ nhiệm.

Hệ đề tài khoa học cấp viện năm 2008 của Viện Xã hội học đều là những vấn đề thời sự nổi bật của đất nước; cũng như của ngành khoa học xã hội học. Nhiều đề tài trong đó đã được Hội đồng nghiệm thu và cán bộ nghiên cứu trong cơ quan đánh giá cao. Kết quả 7 đề tài được đánh giá xuất sắc, 3 đề tài xếp loại khá.

PV

Viện Xã hội học tổ chức Hội nghị tổng kết công tác năm 2008 và đề ra phương hướng hoạt động năm 2009

Ngày 09 tháng 01 năm 2009, Viện Xã hội học đã tổ chức Hội nghị tổng kết công tác năm 2008 và đề ra phương hướng hoạt động năm 2009. Tham gia Hội nghị tổng kết có đại diện các cơ quan chức năng Viện Khoa học xã hội Việt Nam, đại diện Đảng uỷ, Ban chấp hành Công đoàn, Ban chấp hành Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Viện Khoa học Xã hội Việt Nam, và các nhà nghiên cứu lão thành, cán bộ hưu trí, ban Lãnh đạo Viện cùng toàn thể cán bộ nghiên cứu, viên chức của Viện Xã hội học.

Thay mặt ban Lãnh đạo, GS.TS

Trịnh Duy Luân, Viện trưởng Viện Xã hội học đã trình bày Báo cáo tổng kết công tác năm 2008 và phương hướng hoạt động năm 2008 của Viện.

Về hoạt động nghiên cứu khoa học, trong năm 2008, Viện đã hoàn thành và triển khai thực hiện tổng cộng 12 đề tài cấp Bộ. Hệ đề tài cấp Viện gồm 10 đề tài được triển khai thực hiện trên cơ sở các phòng nghiên cứu. Tất cả đều tập trung vào một chủ đề là nghiên cứu những vấn đề xã hội của nông thôn Việt Nam hiện nay.

Các đề tài/dự án hợp tác với các tổ chức bên ngoài (bao gồm cả các tổ chức quốc tế và các cơ quan trong nước) được lãnh đạo Viện, các Phòng và cá nhân các cán bộ nghiên cứu tiếp tục chủ động khai thác và thực hiện.

Hoạt động đào tạo sau đại học tiếp tục được triển khai đã đạt kết quả tốt trong công tác thi tuyển học viên cao học và nghiên cứu sinh, tổ chức bảo vệ thành công luận án tiến sĩ cấp bộ môn cho 2 nghiên cứu sinh..., song bên cạnh đó cũng cần phải khắc phục khó khăn, tiếp tục xử lý những điểm yếu trong những năm qua.

Tạp chí Xã hội học trong năm 2008 đã hoàn thành 4 số với nội dung tốt, các chuyên mục được duy trì đều đặn. Ban biên tập Tạp chí không ngừng nỗ lực để nâng cao chất lượng bài viết, phục vụ công tác nghiên cứu khoa học.

Báo cáo tổng kết cũng ghi nhận những thành quả đạt được trong công tác tổ chức cán bộ, công tác hành chính, kế toán – tài chính, hoạt động

thông tin thư viện, hoạt động hợp tác quốc tế, các hoạt động đoàn thể như công đoàn, Chi Hội cựu chiến binh, Chi đoàn Thanh niên và công tác thi đua khen thưởng...

Về lực lượng, đội ngũ cán bộ của Viện trong năm 2008 đã có sự thay đổi quan trọng. Sau khi có thêm 1 cán bộ về hưu vào đầu năm, tổng số biên chế của Viện giảm còn 48 người với tuổi đời trung bình 51. Nhưng từ tháng 8/2008, Viện đã được bổ sung 8 cán bộ nghiên 3 cán bộ thư viện, nâng tổng số biên chế lên 59 người.

Cơ sở vật chất của Viện như chỗ làm việc, các phòng họp và phòng học, phòng khách quốc tế cùng với các điều kiện trang bị chung của khu vực trụ sở 27 Trần Xuân Soạn đã tạo những điều kiện thuận lợi hơn cho hoạt động nghiên cứu và sinh hoạt của Viện.

Bên cạnh đó, cũng có không ít khó khăn, thách thức mà Viện phải đối mặt trong năm qua và cần tính đến trong những năm tới.

Đó là những khó khăn, bất cập trong cơ chế quản lý điều hành một Viện nghiên cứu, với mô hình cũ từ hàng chục năm nay, chưa có những đổi mới mang tính đột phá, triệt để. Đó cũng là sự không đồng đều giữa đội ngũ cán bộ nghiên cứu, giữa các Phòng nghiên cứu trong năng lực và tiếp cận các cơ hội mở rộng các hoạt động nghiên cứu vừa có ý nghĩa học thuật, vừa có giá trị thực tế; vừa tạo việc làm, tạo thu nhập vừa hoàn thành tốt những nhiệm vụ được cấp trên

giao phó.

Về lực lượng cán bộ tuy bước đầu được đổi mới, trẻ hoá, song việc đào tạo đội ngũ trẻ này để thay thế nhóm cán bộ sắp nghỉ hưu trong vẫn còn là một thách thức lớn đối với sự phát triển của Viện trong những năm tới.

Cũng như những năm trước đây, trong năm 2008, Viện vẫn tiếp tục nhận được sự chỉ đạo của Lãnh đạo Viện Khoa học Xã hội Việt Nam, sự hỗ trợ tích cực của các Ban chức năng của Viện Khoa học Xã hội Việt Nam cho các hoạt động của Viện. Nhờ đó, mặc dù còn có một số khó khăn, nhìn chung, trong năm 2008 toàn thể cán bộ nghiên cứu và phục vụ nghiên cứu của Viện đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, hoàn thành các nhiệm vụ được giao. Đội ngũ cán bộ của Viện đã có sự đoàn kết nhất trí, ủng hộ Ban Lãnh đạo Viện trong các hoạt động, và vì thế, Viện đạt được những kết quả công tác mới trong năm 2008 được trình bày trong Báo cáo.

Về phương hướng hoạt động năm 2009, hoạt động nghiên cứu của Viện Xã hội học năm 2009 sẽ có những thay đổi quan trọng. Trước hết, đó là toàn bộ khối lượng các đề tài nghiên cứu cấp Bộ và cấp Viện được tập trung trong Chương trình nghiên cứu 2009 - 2010 đã được Chủ tịch Viện Khoa học xã hội Việt Nam phê duyệt (cả về nội dung và kinh phí).

Viện sẽ cần có nhiều hoạt động bàn bạc, thảo luận để quán triệt tinh thần đổi mới và tìm ra các biện pháp,

giải pháp thực hiện nhiệm vụ mới, theo một phong cách và phương pháp điều hành mới. Sẽ phải phân bố các hoạt động nghiên cứu khoa học thuộc 5 đề tài sao cho có thể huy động tối đa sự tham gia của tất cả các nhóm cán bộ nghiên cứu của Viện, vừa đảm bảo hiệu quả và chất lượng của các đề tài.

Bên cạnh đó vẫn phải duy trì và phát triển các hoạt động nghiên cứu phối hợp với bên ngoài, như là nguồn tạo việc làm và thu nhập bổ sung cho cán bộ của Viện.

Tại Hội nghị, Ths. Nguyễn Nga My - Chủ tịch Công đoàn Viện Xã hội học, cũng đã trình bày Báo cáo của Ban Chấp hành Công đoàn Viện về những thành tích mà cán bộ công chức Công đoàn Viện Xã hội học đã đạt được trong năm 2008 và phương hướng phấn đấu trong năm 2009.

Trong hội nghị, phần thảo luận và phát biểu ý kiến diễn ra khá sôi nổi với nhiều ý kiến khẳng định kết quả cũng như những hạn chế cần khắc phục trong thời gian tới. Và cũng như thường lệ Hội nghị tổng kết công tác hàng năm đều là dịp gặp gỡ, giao lưu, chia sẻ kinh nghiệm và tình cảm giữa các thể hệ cán bộ, nghiên cứu viên của cơ quan.

T.X

Viện Xã hội học tổ chức Hội thảo “Kết quả nghiên cứu khoa học năm 2008”

Từ ngày 15 đến ngày 17 tháng 02

năm 2008, tại thành phố Lạng Sơn, Viện Xã hội học đã tổ chức hội thảo khoa học thường niên “Kết quả nghiên cứu khoa học năm 2008”, nhằm đánh giá lại kết quả những hoạt động khoa học năm vừa qua và khởi động các hoạt động nghiên cứu khoa học thời gian trước mắt.

Hội thảo được chia làm 3 phiên: Phiên họp toàn thể và hai phiên họp của hai tiểu ban. Phiên họp toàn thể do GS.TS Trịnh Duy Luân và PGS.TSKH Bùi Quang Dũng chủ trì. GS.TS Trịnh Duy Luân tại phiên họp toàn thể, đã phát biểu khai mạc, giới thiệu nội dung, chương trình hội thảo; nêu bật hội thảo là một loại hình sinh hoạt khoa học mang tính thường niên đầu năm của cơ quan, là dịp trao đổi học thuật về những kết quả nghiên cứu khoa học năm qua; vừa là dịp để khởi động các nghiên cứu khoa học trong năm. Cũng tại phiên họp toàn thể, 2 báo cáo khoa học trong hệ đề tài khoa học cấp viện đã được trình bày, cụ thể: 1- Một số vấn đề cơ bản về dân số và phát triển nông thôn Việt Nam do TS. Nguyễn Thanh Liêm trình bày; và 2- Bất bình đẳng về giáo dục ở khu vực nông thôn hiện nay (Qua khảo sát xã hội học ở một xã vùng nông thôn đồng bằng sông Hồng) do TS. Đỗ Thiên Kính trình bày.

Phiên họp của Tiểu ban 1 do GS.TS. Trịnh Duy Luân và PGS.TS. Trần Cao Sơn chủ trì. Có 5 báo cáo được trình bày:

1. Sử dụng vốn xã hội trong chiến lược sinh kế của nông dân ven đô Hà Nội dưới tác động của đô thị hóa do ThS. Đặng Thanh Trúc trình bày.

2. Bước đầu tìm hiểu nghiên cứu Dự luận Xã hội nông thôn do PGS.TS. Trần Cao Sơn trình bày.

3. Một số vấn đề về tuyến y tế cơ sở ở nông thôn (Qua khảo sát một xã vùng nông thôn đồng bằng sông Hồng) do NCV Nguyễn Như Trang trình bày.

4. Một số vấn đề về các cơ sở trợ giúp trẻ em tại các thành phố lớn hiện nay do TS. Trịnh Thị Quang trình bày.

5. Phổ biến thông tin trong hoạt động tham vấn cộng đồng tại các dự án hạ tầng quy mô lớn hiện nay do TS. Trương Xuân Trường trình bày.

Phiên họp Tiểu ban 2 do PGS.TSKH Bùi Quang Dũng và PGS.TS Phạm Văn Bích chủ trì. Có 6 báo cáo khoa học được trình bày tại tiểu ban này, bao gồm:

1. Khác biệt về giá trị gia đình giữa các lớp thế hệ và giữa nam và nữ: nghiên cứu trường hợp tại một xã nông thôn do NCV Nguyễn Khánh Bích Trâm trình bày.

2. Vai trò của các mạng lưới xã hội ở nông thôn trong việc cung cấp các dịch vụ tài chính nhằm quản lý rủi ro và phát triển bền vững cho các hộ gia đình nghèo do ThS. Đoàn Kim Thắng trình bày.

3. Sự vận hành và biến đổi cơ cấu tổ chức làng Tam Sơn qua ba giai đoạn lịch sử do ThS. Lê Mạnh Năm

trình bày.

4. Thống kê, phân loại và mô tả cơ cấu tổ chức ở làng xã Tam Sơn do NCS Bé Viết Hậu trình bày.

5. Sự tham gia của người dân vào trong cơ cấu tổ chức làng Tam Sơn do NCV Nguyễn Phan Lâm trình bày.

6. Các tổ chức xã hội tự nguyện ở nông thôn đồng bằng sông Hồng (Qua khảo sát tại xã Đồng Quang, huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh) do NCS Đặng Thị Việt Phương trình bày.

Các phiên họp của hội thảo đã diễn ra hết sức sôi nổi với nhiều ý kiến tranh luận, góp ý thẳng thắn, xây dựng và sâu sắc.

Cuối hội thảo, PGS.TS Phạm Văn Bích và PGS.TS Trần Cao Sơn, đại diện chủ trì 2 tiểu ban đã nêu tóm tắt kết quả của 2 phiên họp này, nhấn mạnh những ý kiến thảo luận, đóng góp và những hướng gợi mở trong nghiên cứu khoa học.

Bé mạc Hội thảo, GS.TS Trịnh Duy Luân tổng kết hội thảo, nêu bật những kết quả nghiên cứu trong năm và những thành công quan trọng của hội thảo, bao gồm cả công tác tổ chức và phục vụ. Đồng chí Viện trưởng cũng giới thiệu về Chương trình nghiên cứu khoa học của Viện năm 2009 với tính chất mới. Đó là các đề tài khoa học sẽ không phân về các phòng chuyên môn như cũ mà tập trung một chương trình thống nhất được thực hiện trong 2 năm (2009 - 2010) với nội dung “Một số vấn đề cơ bản về mô hình phát

triển và quản lý xã hội ở Việt Nam giai đoạn 2010 - 2020” do GS.TS Trịnh Duy Luân làm chủ nhiệm. Chương trình có 5 nhánh đề tài là: 1. Tổng quan và tổng hợp kết quả nghiên cứu của chương trình, do GS.TS Trịnh Duy Luân làm chủ nhiệm; 2. Cơ sở lý luận và kinh nghiệm thế giới về mô hình phát triển xã hội, do PGS.TS Vũ Mạnh Lợi làm chủ nhiệm; 3. Tư tưởng Hồ Chí Minh về mô hình phát triển xã hội và quản lý sự phát triển xã hội ở Việt Nam, do PGS.TSKH Bùi Quang Dũng làm chủ nhiệm; 4. Một số vấn đề cơ bản về biến đổi cơ cấu xã hội ở Việt Nam giai đoạn 2010 - 2020, do PGS.TS Vũ Tuấn Huy làm chủ nhiệm; 5. Một số vấn đề cơ bản về thể chế và thiết chế xã hội, phát triển xã hội ở Việt Nam giai đoạn 2010 - 2020, do TS Nguyễn Đức Vinh làm chủ nhiệm.

Hội thảo “Kết quả nghiên cứu khoa học năm 2008” do Viện Xã hội học tổ chức đã thành công tốt đẹp, thể hiện được ý nghĩa thiết thực và hiệu quả, là diễn đàn khoa học quan trọng để giao lưu, học hỏi và trao đổi kinh nghiệm giữa các thể hệ cán bộ nghiên cứu, là sinh hoạt khoa học mang tính truyền thống của cơ quan.

XT

Hội thảo Khởi động Chương trình nghiên cứu khoa học năm 2009 - 2010 của Viện Xã hội học

Ngày 13/3/2009 viện Xã hội học đã tổ chức khởi động Chương trình nghiên cứu khoa học năm 2009 - 2010, bằng việc tổ chức cuộc Hội thảo

giới thiệu, trao đổi về đề tài: “Tư tưởng Hồ Chí Minh về mô hình xã hội tổng quát, phát triển xã hội và quản lý sự phát triển xã hội ở Việt Nam” do PGS. TSKH Bùi Quang Dũng làm chủ nhiệm đề tài. Đây là một trong 5 đề tài thuộc chương trình: Một số vấn đề cơ bản về mô hình phát triển và quản lý xã hội ở Việt Nam giai đoạn 2010 - 2020 của Viện.

Đến dự Hội thảo có Lãnh đạo Viện và đại diện các Phòng, Trung tâm của Viện. Sau khi nghe PGS.TSKH Bùi Quang Dũng giới thiệu về mục đích, ý nghĩa và nội dung của đề tài, các đại biểu tham dự Hội thảo đã có những thảo luận, đóng góp ý kiến rất sôi nổi về tình hình nghiên cứu, cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu, nội dung nghiên cứu... của đề tài.

Đề tài có mục tiêu nghiên cứu:

- Tìm hiểu và phát hiện, hệ thống hoá, từ di sản này, những luận điểm căn bản về mô hình xã hội Việt Nam, phát triển xã hội và quản lý sự phát triển xã hội.

- Đề xuất các khuyến nghị, trên cơ sở di sản tư tưởng Hồ Chí Minh, nhằm góp phần hoàn thiện mô hình xã hội tổng quát của xã hội Việt Nam, sự phát triển xã hội và quản lý sự phát triển xã hội Việt Nam.

Trên cơ sở đó nội dung nghiên cứu của đề tài sẽ bám sát 3 trục:

1. Những ý tưởng của Hồ Chí Minh liên quan tới mô hình xã hội tổng quát;

2. Phát triển xã hội;

3. Quản lý sự phát triển xã hội.

Hội thảo là một khởi đầu tốt đẹp cho cho hoạt động nghiên cứu khoa học của Viện trong năm 2009 - 2010.

Tuấn Minh

Đại hội thành lập Chi hội Xã hội học Trường Đại học Công đoàn

Thực hiện Thông báo 04/HXHH-TB của Ban thường vụ Hội Xã hội học Việt Nam về việc kiện toàn tổ chức các chi hội cơ sở, ngày 27 tháng 2 năm 2009, Đại hội thành lập Chi hội Xã hội học Trường Đại học Công đoàn đã được tiến hành.

Đến dự và chỉ đạo Đại hội có GS.TS Trịnh Duy Luân - Chủ tịch Hội Xã hội học Việt Nam; PGS.TS Nguyễn An Lịch, Phó Chủ tịch Thường trực Hội Xã hội học Việt Nam; GS.TS Nguyễn Đình Tấn, Ủy viên Thường vụ Hội Xã hội học Việt Nam, phụ trách các chi hội khu vực phía Bắc.

Tham gia Chi hội và dự Đại hội có các hội viên là cán bộ giảng dạy các Khoa Xã hội học, Công tác xã hội, Công đoàn, các giảng viên của trường Đại học Công đoàn, cán bộ nghiên cứu các ban Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, cựu sinh viên khoa Xã hội học trường Đại học Công đoàn hiện đang công tác tại các cơ quan, doanh nghiệp trên địa bàn Hà Nội.

Đại hội đã được nghe GS.TS Trịnh Duy Luân, Chủ tịch Hội Xã hội học Việt Nam; PGS.TS Nguyễn An Lịch,

Phó Chủ tịch Thường trực Hội, GS.TS Nguyễn Đình Tấn, Ủy viên ban Thường vụ Hội Xã hội học Việt Nam phát biểu, nêu rõ việc thành lập và tổ chức hoạt động tốt các Chi hội Xã hội học là việc làm thiết thực nhằm góp phần phát triển Hội Xã hội học và nâng cao vị thế của ngành xã hội học trong đời sống xã hội. Chi hội Xã hội học Trường Đại học Công đoàn là chi hội đầu tiên ở khu vực phía Bắc được thành lập. Chi hội có điều kiện thuận lợi là có những hội viên là cựu sinh viên Khoa Xã hội học Trường Đại học Công đoàn đang công tác ở các ngành nghề khác nhau, giữ các chức vụ quan trọng trong hệ thống Công đoàn cũng như các doanh nghiệp. Mặc dù không trực tiếp nghiên cứu Xã hội học nhưng đều vận dụng kiến thức của xã hội học cũng như cách tiếp cận xã hội học trong công việc và đạt được hiệu quả cao trong công tác của mình.

Đại hội đã bầu Ban chấp hành chi hội khoá I gồm 3 thành viên:

1. TS .Vũ Đạt - Trưởng khoa Xã hội học trường Đại học Công đoàn
2. ThS. Hoàng Thanh Xuân - Bí thư Đoàn trường, Phụ trách Phòng công tác sinh viên trường Đại học Công đoàn.
3. Cử nhân Phạm Xuân Hải - Ủy viên thường vụ, Chủ nhiệm Ủy ban kiểm tra công đoàn Tổng Công ty Sông Đà.

Đại hội đã thông qua nghị quyết và kết thúc trong không khí phấn khởi, tin tưởng về sự phát triển của chi hội và của

Hội xã hội học Việt Nam./.

P.V.

Cơ sở Đào tạo Sau đại học Viện Xã hội học khai giảng khóa 14 (2008 - 2012)

Ngày 19 tháng 3 năm 2009, tại Hội trường lớn 27 - Trần Xuân Soạn, Viện Xã hội học đã tổ chức lễ khai giảng Khóa 14 đào tạo sau đại học, giai đoạn 2008 - 2012. Tham dự lễ khai giảng có các giáo viên cơ sở đào tạo, các cán bộ Phòng Đào tạo, các nghiên cứu sinh và các học viên cao học khóa 14, cũng như các nghiên cứu sinh và các học viên cao học các khóa.

Trong bài phát biểu khai mạc, PGS.TS Vũ Tuấn Huy, Phó Viện trưởng Viện Xã hội học đã chỉ rõ những chuyển biến tích cực của Viện trong công tác tuyển sinh, đào tạo và quản lý đào tạo trong những năm gần đây. Trong khóa tuyển nghiên cứu sinh khóa 14, tất cả 7 thí sinh đều vượt điểm chuẩn, và Viện đã được Bộ Giáo dục & Đào tạo bổ sung hai chỉ tiêu. Phó Giáo sư đã nhấn mạnh những lợi thế của Viện trong đào tạo sau đại học, đó là bề dày hoạt động nghiên cứu của đội ngũ cán bộ giảng dạy cơ hữu có chất lượng cao của viện. Hầu hết các giảng viên đào tạo sau đại học được đào tạo ở các trung tâm đào tạo và nghiên cứu có tiếng trong và ngoài nước, và có bề dày nghiên cứu cũng như giảng dạy.

Một thuận lợi của Khóa 14 là chương trình đào tạo nghiên cứu sinh được điều chỉnh thành 4 năm, hơn 1

năm so với các năm trước. Để tạo điều kiện thuận lợi cho nghiên cứu sinh, Viện đã tổ chức một phòng làm việc cho nghiên cứu sinh có trang bị vi tính và internet để nghiên cứu, làm việc và học tập tại viện, dự kiến một tuần trong một tháng. Viện cũng dự kiến thu hút nhiều hơn các nghiên cứu sinh vào các hoạt động khoa học của các nhóm trong Viện. Tuy nhiên, lãnh đạo của Viện cũng chỉ rõ yêu cầu tự quản lý thật chặt chẽ chương trình học tập của mỗi nghiên cứu sinh.

Trong lễ khai mạc, đại diện Phòng Đào tạo Sau Đại học đã công bố Quyết định của Bộ Giáo dục & Đào tạo công nhận nghiên cứu sinh (ký ngày 12 tháng 1 năm 2009) và học viên cao học khóa 14 (ký ngày 24 tháng 10 năm 2008); Quyết định ký ngày 19 tháng 2 năm 2009 của Viện trưởng Viện Xã hội học về phê duyệt tên đề tài và các giảng viên hướng dẫn nghiên cứu sinh. Theo quy chế tổ chức đào tạo nghiên cứu sinh, mỗi người có thể được hai tiến sĩ, hoặc được một phó giáo sư có học vị tiến sĩ hướng dẫn.

Các giảng viên của Viện đã trao đổi với các nghiên cứu sinh và học viên cao học về cách quản lý tiến trình nghiên cứu và học tập, kinh nghiệm xây dựng đề tài nghiên cứu, và những thách thức của quá trình học tập ở bậc sau đại học. Chia sẻ kinh nghiệm đào tạo từ các khóa trước, các giảng viên của cơ sở đào tạo đã nhấn mạnh yêu cầu tự quản lý tiến trình học tập nghiên cứu của mỗi học viên và

nghiên cứu sinh trong khuôn khổ của chương trình với sức ép phải thực hiện các công việc khác ngoài việc học tập. Các giáo viên cũng lưu ý về tính khả thi khi đặt tên và lựa chọn các đề tài nghiên cứu trong bối cảnh có những hạn chế về thời gian, nguồn lực và thông tin có thể tiếp cận. Các giáo viên cũng khuyến khích sự trao đổi thường xuyên giữa người dạy, người hướng dẫn và người học.

Trao đổi trong lễ khai giảng, đại biểu các học viên đã thể hiện lòng biết ơn tới đội ngũ giảng viên và cán bộ quản lý của Viện đã nhiệt tình hỗ trợ trong quá trình học tập tại Viện. Trong quá trình học tập và nghiên cứu, môi trường đào tạo dân chủ và khuyến khích sáng tạo ở Viện sẽ đem lại những kết quả đóng góp có ý nghĩa cho uy tín và vị thế của Viện trong ngành khoa học xã hội trong nước và quốc tế. Các học viên cũng mong đợi việc tăng cường quan hệ giữa học viên và giáo viên, và giữa học viên qua giao tiếp bằng internet, qua sự vận hành thư viện điện tử để phục vụ công tác nghiên cứu khoa học.

ĐNQ

Bảo vệ luận án tiến sĩ cấp nhà nước tại Cơ sở đào tạo Sau đại học Viện Xã hội học

Ngày 11 tháng 3 năm 2009, cơ sở đào tạo Sau đại học - Viện Xã hội học đã tổ chức lễ bảo vệ luận án tiến sĩ cấp Nhà nước chuyên ngành Xã hội học, mã số 62.31.30.01: *Định hướng*

giá trị của sinh viên (Qua nghiên cứu trường hợp sinh viên của 11 đơn vị đào tạo trên địa bàn Hà Nội từ năm 1998 đến nay) của nghiên cứu sinh Phạm Tất Thắng. Luận án do GS.TS Phạm Tất Dong và PGS.TS Vũ Hào Quang hướng dẫn khoa học.

Hội đồng chấm luận án tiến sĩ cấp Nhà nước của NCS. Phạm Tất Thắng gồm 7 thành viên do PGS.TSKH Bùi Quang Dũng, Chủ tịch Hội đồng.

Giá trị và định hướng giá trị luôn là đề tài quan trọng đặt cơ sở cho hoạt động thực tiễn của con người; tôn trọng những giá trị nào và định hướng theo những giá trị nào sẽ trở thành cơ sở cho mỗi người, nhất là thanh niên lựa chọn cách sống, lý tưởng sống, nghề nghiệp, xây dựng tình bạn, tình yêu và quyết định hôn nhân...

Từ khi nước ta thực hiện công cuộc đổi mới, chuyển đổi sang nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, hệ thống các giá trị cũng đã có có nhiều thay đổi. Quan niệm về nghề nghiệp, việc làm, nơi làm việc cũng như quan niệm về tình bạn, tình yêu, về hạnh phúc gia đình... đã có sự chuyển đổi nhiều nhất trong giới trẻ. Có những thay đổi phù hợp với sự tiến bộ thời đại, song cũng có những thay đổi chưa hẳn đã phù hợp với hệ giá trị nhân văn truyền thống của Việt Nam.

Nghiên cứu định hướng giá trị sinh viên cho phép chúng ta bước đầu nhận định về những biến đổi về giá trị và

lối sống của một nhóm xã hội và dự báo về vấn đề tư tưởng của sinh viên, qua đó có thể phân nào dự báo được về đội ngũ trí thức trong tương lai.

Định hướng giá trị của sinh viên là một trong những nội dung của lối sống sinh viên; qua nghiên cứu định hướng giá trị của sinh viên sẽ có một cái nhìn cụ thể về lối sống và xu hướng phân đấu của đội ngũ thanh niên trí thức. Kết quả nghiên cứu định hướng giá trị của sinh viên sẽ đóng góp một phần cơ sở thực tiễn cho việc hoạch định chính sách, phương pháp giáo dục đại học nhằm đào tạo được đội ngũ trí thức trẻ đáp ứng yêu cầu của giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Các thành viên Hội đồng chấm luận án tiến sĩ cấp Nhà nước nhận định: Luận án đã chọn nghiên cứu một vấn đề khó, khá hấp dẫn trong Xã hội học. Tác giả luận án đã có nhiều phát hiện lý thú và lý giải khá sâu sắc về định

hướng giá trị của sinh viên hiện nay qua sự phân tích các chỉ báo về giới tính, địa bàn và nguồn gốc xuất thân, ngành học... của sinh viên.

Hội đồng kết luận: Luận án Định hướng giá trị của sinh viên (Qua nghiên cứu trường hợp sinh viên của 11 đơn vị đào tạo trên địa bàn Hà Nội từ năm 1998 đến nay) đã đáp ứng được yêu cầu của một Luận án Tiến sĩ chuyên ngành Xã hội học. Tác giả luận án, nghiên cứu sinh Phạm Tất Thắng xứng đáng nhận học vị Tiến sĩ chuyên ngành Xã hội học.

Luận án được lưu trữ tại Thư viện Quốc gia Việt Nam và Thư viện Viện Xã hội học, Viện Khoa học Xã hội Việt Nam.

NTM